

T.C.
KOCAELİ
2. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2020/873
KARAR NO : 2021/442

DAVACILAR

VEKİLİ

DAVALILAR

VEKİLİ

VEKİLİ

MÜDAHİL (Davalı yanında)

VEKİLLERİ

DAVANIN ÖZETİ : Kocaeli İli, Karamürsel İlçesinde yapılması planlanan Karamürsel Rüzgar Enerji Santrali (30mwm/30mwe)projesi ile ilgili olarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na sunulan dosyasının, incelenmesi ve değerlendirilmesi neticesinde Kocaeli Valiliği'nce verilen 05/05/2020 tarih ve E.2020278 sayılı "Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir" kararının; iklim ve doğal koşulların göz ardı edildiği, yer seçiminin yanlış olduğu, proje alanının yerleşim yerlerine yakın olduğu, bu bölgede üretilen ürünlerin inşaa faaliyetleri sırasında zarar görebileceği, ekosistemin işletme sırasında zarar görmesi nedeni ile ürünlerin üretilip üretilmeyeceğinin değerlendirilmesi gerektiği, dava konusu projenin uygulanacağı alanın üst ölçekli imar planlarında "Tarımsal Niteliği Korunacak Alan" ve "Diğer Tarım Alanı" olarak belirlendiği, hukuka aykırı olduğu iddialarıyla iptali ve yürütmesinin durdurulması istenilmektedir.

SAVUNMALARIN ÖZETİ : Usul yönünden davacıların ehliyetli olmadığı, davanın süresinde açılmadığı, esas yönünden; dava konusu "Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir" kararının hizmetin gerekliliği, kamu yararı ve bu arada çevrenin korunması prensipleri ile gerçekleştirilmesi planlanan proje arasındaki denge gözetilerek olması gereken prosedür takip edilmek suretiyle alındığı dolayısıyla hukuka ve mevzuata uygun olduğu ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

MÜDAHİL (DAVALI YANINDA) SAVUNMASININ ÖZETİ :Dava konusu işlemin hukuka uygun olarak tesis edildiği ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Kocaeli 2. İdare Mahkemesi'nce, duruşma için önceden belirlenen ve taraflara duyurulan 26/05/2021 tarihinde yapılan duruşmaya davacılar vekili AV. Çiğdem BALOĞLU, davalı Kocaeli Valiliği, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı vekili Av. Sertaç OĞUZ, müdahil Ruzen Elektrik Üretim ve Ticaret Limited Şirketi vekili Av. Mehmet Gökhan KARTAL'ın geldikleri görüldü, taraflara usulüne uygun olarak söz verilip açıklamaları dinlendikten sonra dava dosyası incelendi, davalı idarenin usule dair itirazları yerinde görülmeyle işin gereği görüldü:

Dava; Kocaeli İli, Karamürsel İlçesinde yapılması planlanan Karamürsel Rüzgar Enerji Santrali (30mwm/30mwe)projesi ile ilgili olarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na sunulan dosyasının, incelenmesi ve değerlendirilmesi neticesinde Kocaeli Valiliği'nce verilen 05/05/2020 tarih ve E.2020278 sayılı "Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir" kararının iptali istemiyle açılmıştır.

2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasınının 17. maddesinde, herkesin, yaşama, maddi ve manevi

T.C.
KOCAELİ

2. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/873

KARAR NO : 2021/442

varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahip olduğu, 56. maddesinde ise; herkesin, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahip olduğu, çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemenin Devletin ve vatandaşların ödevi olduğu belirtilmiştir.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 97. maddesinin 1. fıkrasının b bendinde "Çevrenin korunması, iyileştirilmesi ile çevre kirliliğinin önlenmesine yönelik prensip ve politikaların belirlenmesi amacıyla gerekli çalışmaları yapmak, standart ve ölçütler geliştirmek, programlar hazırlamak; bu çerçevede eğitim, araştırma, projelendirme, eylem planları ve kirlilik haritalarını oluşturmak, bunların uygulama esaslarını tespit etmek ve izlemek, iklim değişikliği ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek" Çevre ve Şehircilik Bakanlığının görevleri arasında sayılmıştır.

2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 2. maddesinde, Çevresel etki değerlendirmesi: Gerçekleştirilmesi planlanan projelerin çevreye olabilecek olumlu ve olumsuz etkilerinin belirlenmesinde, olumsuz yöndeki etkilerin önlenmesi ya da çevreye zarar vermeyecek ölçüde en aza indirilmesi için alınacak önlemlerin, seçilen yer ile teknoloji alternatiflerinin belirlenerek değerlendirilmesinde ve projelerin uygulanmasının izlenmesi ve kontrolünde sürdürülecek çalışmalar olarak tanımlanmış; 10. maddesinde; "Gerçekleştirmeyi plânladıkları faaliyetleri sonucu çevre sorunlarına yol açabilecek kurum, kuruluş ve işletmeler, Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu veya proje tanıtım dosyası hazırlamakla yükümlüdürler. Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu Kararı veya Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir Kararı alınmadıkça bu projelerle ilgili onay, izin, teşvik, yapı ve kullanım ruhsatı verilemez; proje için yatırıma başlanamaz ve ihale edilemez. Çevresel Etki Değerlendirmesine tâbi projeler ve Stratejik Çevresel Değerlendirmeye tâbi plân ve programlar ve konuya ilişkin usûl ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmeliklerle belirlenir." hükmü yer almıştır.

25.11.2014 tarih ve 29186 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği'nin 4/h maddesinde "Çevresel etki değerlendirmesi olumlu kararı:" Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu hakkında Komisyon tarafından yapılan değerlendirmeler dikkate alınarak, projenin çevre üzerindeki muhtemel olumsuz etkilerinin, alınacak önlemler sonucu ilgili mevzuat ve bilimsel esaslara göre kabul edilebilir düzeylerde olduğunun belirlenmesi üzerine projenin gerçekleşmesinde çevre açısından sakınca görülmediğini belirten Bakanlık kararını," ifade ettiği hükmüne; "**Çevresel etki değerlendirmesi başvuru dosyası, çevresel etki değerlendirmesi raporu veya proje tanıtım dosyası hazırlama yükümlülüğü**" başlıklı **6.maddesinde** "(1) Bu Yönetmelik kapsamındaki bir projeyi gerçekleştirmeyi planlayan gerçek veya tüzel kişiler; Çevresel Etki Değerlendirmesine tabi projeleri için; ÇED Başvuru Dosyasını, ÇED Raporunu, Seçme Eleme Kriterleri uygulanacak projeler için ise Proje Tanıtım Dosyasını, Bakanlıkça yeterli verilmiş kurum/kuruluşlara hazırlatmak, ilgili makama sunulmasını sağlamak ve proje kapsamında verdikleri taahhütlere uymakla yükümlüdürler. (2) Kamu kurum/kuruluşları, bu Yönetmelik hükümlerinin yerine getirilmesi sürecinde proje sahiplerinin veya Bakanlıkça yeterli verilmiş kurum/kuruluşların isteyeceği konuya ilişkin her türlü bilgi, doküman ve görüşü vermekle yükümlüdürler. (3) (Değişik:RG-26/5/2017-30077) Bu Yönetmeliğe tabi projeler için "Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu" kararı veya "Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir" kararı alınmadıkça bu projelerle ilgili teşvik, onay, izin, yapı ve kullanım ruhsatı verilemez, proje için yatırıma başlanamaz ve ihale edilemez. Ancak bu durum söz konusu teşvik, onay, izin ve ruhsat süreçlerine başvurulmasına engel teşkil etmez (...)" hükmüne; "**Çevresel etki değerlendirmesine tabi projeler**" başlıklı **7.maddesinde** "(1) Bu Yönetmeliğin; a) Ek-1 listesinde yer alan projelere, b) "ÇED Gereklidir" kararı verilen projelere, c) Kapsam dışı değerlendirilen projelere ilişkin kapasite artırımı ve/veya genişletilmesinin planlanması halinde, mevcut proje kapasitesi ve kapasite artışları toplamı ile birlikte projenin yeni kapasitesi ek-1 listesinde belirtilen eşik değer veya üzerinde olan projelere, ÇED Raporu hazırlanması zorunludur." hükmüne, "**Komisyonun çalışma usulü ve çevresel etki değerlendirmesi raporunun incelenmesi**" başlıklı **12.maddesinde** "(...) (9) (Değişik:RG-26/5/2017-30077) Komisyon tarafından, inceleme değerlendirme toplantıları sırasında; a) ÇED Raporu ve eklerinin yeterli ve uygun olup olmadığına, b) Yapılan incelemelerin, hesaplamaların ve değerlendirmelerin yeterli düzeyde veri, bilgi ve belgeye dayandırılıp dayandırılmadığına, c) Projenin çevreye olabilecek etkilerinin kapsamlı bir şekilde incelenip incelenmediğine, ç) Çevreye olabilecek olumsuz etkilerin giderilmesi için gerekli önlemlerin yer alıp almadığına, d) Halkın katılımı toplantısı ve süreç içerisinde gelen görüş ve önerilere çözüm getirilip getirilmediğine, ilişkin inceleme ve değerlendirmeler yapılır. (10) Komisyon çalışmalarını ve değerlendirmelerini tutanak altına alır ve sonuçlandırır." hükmüne; "**Çevresel etki değerlendirmesi gereklidir veya çevresel etki değerlendirmesi gerekli değildir kararı**" başlıklı **17. maddesinde** "(1) (Değişik:RG-26/5/2017-30077) Bakanlık, Proje Tanıtım Dosyalarını Ek-4'te yer alan kriterler

T.C.

KOCAELİ

2. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/873

KARAR NO : 2021/442

çerçevesinde inceler ve değerlendirir. Bakanlık, bu aşamada gerekli görülmesi halinde Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluşlardan proje ile ilgili geniş kapsamlı bilgi vermesini, araç gereç sağlamasını, yeterliği kabul edilebilir kuruluşlarca analiz, deney ve ölçümler yapmasını veya yaptırmasını isteyebilir. Bakanlık inceleme değerlendirme sürecinde gerekli görülmesi halinde yetkili kurum/kuruluşlardan görüş isteyebilir. Otuz (30) takvim günü içerisinde görüş bildirmeyen kurum/kuruluşun görüşü olumlu kabul edilir. (2) Bakanlık on beş (15) iş günü içinde inceleme ve değerlendirmelerini tamamlar. Proje hakkında "ÇED Gereklidir" veya "ÇED Gerekliliği Değildir" kararını beş (5) iş günü içinde verir, kararı Valiliğe, proje sahibine ve Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluşlara bildirir. Valilik, bu kararı askıda ilan ve internet aracılığıyla halka duyurur. (3) "ÇED Gerekliliği Değildir" kararı verilen proje için beş (5) yıl içinde mücbir sebep bulunmaksızın yatırıma başlanmaması durumunda "ÇED Gerekliliği Değildir" kararı geçersiz sayılır. (4) "ÇED Gereklidir" kararı verilen projeler için bir (1) yıl içerisinde Bakanlığa başvuru yapılmaması durumunda karar geçersiz sayılır." hükümlerine yer verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden; Kocaeli İli, Karamürsel İlçesinde yapılması planlanan Karamürsel Rüzgar Enerji Santrali (30mwm/30mwe)projesi ile ilgili olarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na sunulan dosyasının, incelenmesi ve değerlendirilmesi neticesinde Kocaeli Valiliği'nce 05/05/2020 tarih ve E.2020278 sayılı "Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekliliği Değildir" kararının alınması üzerine anılan kararın iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Uyuşmazlığın çözümü çevresel etki değerlendirmesi hususunda teknik ve özel bilgi gerektirmesi nedeniyle mahallinde keşif ve bilirkişi incelemesi yapılmasına karar verilmiş olup sonrasında hazırlanan **bilirkişi raporunda özetle**; dava konusu iptali istenen projenin yapılacağı yerin, Kocaeli İli, Karamürsel ve Gölcük İlçeleri ile Bursa İli İznik İlçesi sınırlarını kapsayan alanda olduğu, Senaiye Köyünü merkeze alan projede 12 adet türbin ve şalt merkezinin yer alacağı yapı itibarıyla Kocaeli İli, Karamürsel İlçesi ve Gölcük İlçesi itibarıyla Osmaniye Mahallesi, Nusretiye Mahallesi, Sofular Mahallesi, Suludere Mahallesi, Safiye Mahallesi, Kadriye Mahallesi, Akçat Mahallesi, Bursa İznik İlçesi Osmaniye Mahallesinin de kısmen proje alanı içerisinde yer alacağı, kısmen de etki alanı içinde yer alacağına açık olduğu, dava konusu alanın imar durumunun ise proje tanıtım dosyasında yazılı olduğu ve belgesi bulunduğu üzere Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanlığının 06/05/2019 tarihli yazısına göre 1/50000 ölçekli Çevre Düzeni Planı'nda ve 1/25000 ölçekli Nazım İmar Planı'nda "DSİ Uzun Mesafeli Koruma Alanı" kapsamında "Orman Alanı", "Tarımsal Niteliği Korunacak Alan", "Diğer Tarım Alanı" olduğu, 1/5000 ölçekli ve 1/1000 ölçekli imar planlarının bulunmadığı, Projenin 12 adet türbin ve Şalt merkezi olarak toplam kurulu gücününün 30MWm/30MWe olan santralin ekonomik ömrününün 49 yıl olacağı enerji üretimi sonrası iletimin Yalova Aksa Trafo ve Arslanbey Trafo Merkezi iletim hattından ulusal şebekeye aktarılacağı dolayısıyla projenin etrafında da inşaat ve yol çalışmalarının devam edeceği, projenin inşaat işletme çalışmaları sırasında atık, su, katı atık, hafriyat atığı, atık yağ, gürültü oluşumu olacağı, projenin 10.276.187,258 m2 (1027,62ha) alanı kapsayacağı, 12 adet türbinden her birinin 10m yarıçapında dairesel temelde olup 100m yükseklikte süpürme alanının 7823m2 105dBA ses gücününün olacağı her bir türbinde hafriyat atığının 3.570m3 ortalama 12 türbin için toplam 45.000m3 proje alanı toplamda 185.000ton hafriyat atığının olacağı, dolayısıyla inşaat sırasında proje alanında bulunan meşe, gürgen, kayın ağaçlarından oluşan orman alanının kesileceği, tahrip edileceği, projenin planlandığı alanın farklı iklim ve bitki örtülerini barındıran bir geçiş bölgesi olduğu, bölge meşe, gürgen, kızılçam, karaçam, sarıçam, karakavak, titrek kavak, kestane, dişbudak ve kayın ağaçları ve zifin, çobankösteği, ağaç mürveri, germeşe ve ıslan gibi başkaca ağaç türlerini barındıran orman alanı olduğu, kuşların göç yolunun bulunduğu bölge olduğu, bölgenin etki alanı içinde KBB İSU Genel Müdürlüğü yazısına göre türbinlerin bir kısmı Karamürsel İhsaniye Baraj Havzası Uzun Mesafeli Koruma Alanı içinde kaldığı, türbinlerin başka bir kısmının da Karamürsel Avcidere Baraj Havzası Uzun Mesafe Koruma Alanı içinde kaldığı, ayrıca ilgili projenin sahasında Nusretiye, Senaiye ve Karapınar Mahallelerinin içme suyu şebekelerini besleyen su alma yapılarının olduğunun bildirildiği, Ayrıca, Avcidere Barajı, İhsaniye Barajı, Kınalı Barajı, Karadere Barajı, İnik Barajının da olduğu birden çok barajın bulunduğu ve bu su kaynaklarının etkilenmeyeceği, Karamürsel İlçesi ve Gölcük İlçesi itibarıyla Osmaniye Mahallesi, Nusretiye Mahallesi, Sofular Mahallesi, Suludere Mahallesi, Safiye Mahallesi, Kadriye Mahallesi, Akçat Mahallesi, Bursa İznik İlçesi Osmaniye Mahallesine ait yerleşim yerlerinin olduğu bir bölge olduğu, bu projenin uygulanması ile yerleşim yerlerinde yaşayan, hayvancılık yapan, tarım faaliyetleri gerçekleştiren, arıcılık yapan ve başkaca eko sistemi ilgilendiren işlerle uğraşan halkın etkilenmeyeceği, proje alanının Yaladere fayı üzerinde olduğu, ayrıca çevresel alanlarda irili ufaklı fayların bulunduğu dosyasında yazılı olduğu, Erikli-tepe Tabiat Parkı ve Beşkayalar Tabiat Parkı proje etki alanı içinde olduğu, Seyrek Yaban Hayatı Geliştirme Sahası da etki alanı içinde olduğu, Karamürsel Rüzgâr Enerji Santrali (30 MWm/30 MWe)" Projesi

T.C.

KOCAELİ

2. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/873

KARAR NO : 2021/442

kapsamında 12 adet rüzgar türbini, 1 adet şalt merkezi, bağlantı yolları ve hafriyat döküm alanı olmak üzere yapılacak alana müdahale biçimlerini içeren fiziksel etki alanı oluşturacağı, davaya konu "Karamürsel Rüzgar Enerji Santrali (30mw/30mwe) Projesi"nin "Çevresel Etki Değerlendirme Yönetmeliği" kapsamında, 30MWm kapasiteli planlaması açısından, "seçme ve eleme kriterlerine tabi projeler" kısmında yer aldığı tespit edildiği ve rüzgar santralinin planlanan kapasitesi açısından 50MWm altında kalması sebebiyle seçme ve eleme kriterlerine tabi projeler kısmında yer almasının uygun olduğu, **İmar Mevzuatı Yönünden;** dava dosyasındaki incelemelerde Kocaeli İli 2025 Yılı 1/50000 ölçekli Çevre Düzeni Planı'nda davaya konu projenin işli halinin bulunduğu, 1/25000 ölçekli Nazım İmar Planı ile ilgili planın bulunmadığı, bu plan ile ilgili Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nın ilgili yazısında (06.05.2019 tarih ve 540187 sayılı yazı) plan içinde kalan alanın kullanım fonksiyonlarının belirtildiği, Kocaeli İli 2025 Yılı 1/50000 ölçekli Çevre Düzeni Planı'nda, planlanan 12 adet rüzgar türbininden 8 adetinin ve 1 adet şalt merkezinin "Orman Alanı"nda, 2 adet rüzgar türbininin "Diğer Tarım Alanı"nda ve 2 adet rüzgar türbininin ise "Diğer Tarım Alanı" ile "Orman Alanı" sınırında yer aldığı, davaya konu "Karamürsel Rüzgar Enerji Santrali (30mw/30mwe) Projesi"nin Çevresel Etki Değerlendirme Yönetmeliği'ne göre "CED için Seçme- Eleme Kriterlerine Tabi projeler" grubunda yer alması sebebiyle, ilgili yönetmeliğin "Ek-4 Proje Tanıtım Dosyasının Hazırlanmasında Esas Alınacak Seçme Eleme Kriterleri"nin "Notlar ve Kaynaklar-Ekler" başlığı altında 2. Maddede; "... 2-Proje alanı ve yakın çevresinin mevcut arazi kullanımını değerlendirmek için; yerleşim alanlarının, ulaşım ağlarının, enerji nakil hatlarının, mevcut tesislerin ve ek-5'de yer alan Duyarlı Yörelere Listesinde belirtilen diğer alanların (proje alanı ve yakın çevresinde bulunması halinde) yerlerine ilişkin verileri gösterir bilgiler 1/25000 ölçekli hâlihazır harita (çevre düzeni planı, nazım, uygulama imar planı, vaziyet planı veya plan değişikliği teklifleri, topografik harita) üzerine işlenerek kısaca açıklanması, jeoloji haritası ve depremsellik..." şeklinde planlara referans verildiği ancak zorunlu bir plan ölçeğinin yönetmelikte belirtilmediği, dolayısıyla 1/5000 ve 1/1000 ölçekli nazım ve uygulama imar planı zorunluluğunun Çevresel Etki Değerlendirme Yönetmeliği'ne göre bu aşamada bulunmadığı, **Yerleşik Çevre - Türbin Gürültüsü İlişkisi Yönünden;** literatürde türbinlerden 1km mesafede bulunan yerleşim yerlerinde türbin kanatlarından kaynaklı periyodik "şışş" (İng. wooshing) seslerinin duyulduğu bilgisinin yer aldığı, ancak bu ses için standart bir ölçüm metodu geliştirilemediği, elektromanyetik ölçüm ve değerlendirmelerin yapılması, dava konusu enerji santrali henüz kurulmamış olması nedeniyle mümkün olmadığı, ancak bu tür santrallerin kurulduğunda halihazırda mevzuat gereği elektromanyetik uyumluluk sertifikası almış bileşenler kullanılması, santral topraklamasının yapılması ve yıldırım etkilerine karşı önlemlerin alınmış olmasının zorunlu olduğu, inşaat öncesinde ancak türbin kanatları başta olmak üzere, mümkün mertebe kompozit malzemelerin kullanılarak havada bulunan radyo, haberleşme vb. dalgalarla etkileşime girmemesinin sağlanmasının tavsiye edilebileceği, rüzgar türbinlerinden yayılan mekanik titreşim; titreşimin doğrudan insanlar üzerindeki etkisi ve civardaki cisimler ve yapılar üzerine etkisi olarak iki ana başlıkta değerlendirildiği, literatürde rüzgar türbininden kaynaklı "titreşim hissi" duyulduğunu belirten yerleşim yeri sakinleri bulunmakla birlikte, titreşimlerin ana kaynağının rüzgar türbinlerinin olduğunu gösteren somut deliller bulunmadığı, zira söz konusu bölgeler rüzgar alanı içinde kaldığı, ancak türbinlerden 10 km mesafeye kadar varan yerleşim birimlerinde, türbinle ilgili olduğu tespit edilen pencere titreşimleri tespit edildiği, bunun dışında titreşim etkisinin insanı rahatsız edici boyutlarda olduğuna dair kesin bulgular mevcut olmadığı, **Tarım Alanlarına Etkisi Yönünden;** hafriyat toprağının İl Tarım ve Orman Müdürlüğü teknik personeli tarafından yapılan etüt raporunda belirtilen etkili toprak derinliğine göre hesaplanacak nebati toprağın öncelikle üzerindeki doğal bitki örtüsüne zarar vermeyecek şekilde sıyrılarak daha sonra bozulan alanları iyileştirmek amacıyla kullanılması gerektiği ve bu kullanım miktarının hazırlanan Toprak Koruma Projesinde yer verilmesi gerektiği, projenin inşaat aşamasında toz emisyonu için hesaplanan kontrolsüz değer 0,95 kg/saat, kontrollü değer 0,48 kg/saat değerinde olduğunun proje tanıtım dosyasında bildirildiği, bitkilerde besin maddeleri ve su bitkisinin yaprak yüzeyinde iletim borusu görevi gören yaprak damarlarıyla taşındığı, inşaat aşamasında oluşacak toz miktarı çevrede bulunan bitkiler üzerinde birikerek iletimin kanallarının kapanmasına, bitkilerin döllenme zamanlarında da çiçek tablalarını kapatarak bitkinin normal gelişmelerine engel olmakta ve floristik kompozisyonu etkileyeceği, 03.07.2009 tarih ve 27277 sayılı (Değişik: RG-13.04.2012/28263) Resmi Gazete'de yayımlanan "Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği" hükümlerinin belirtilen açıkta depolanan tozlu yağma malzemelerle ilgili hususlarına uyularak toz emisyonları minimize edilmesi gerektiği, taşıma esnasında tüm kamyonlara hız tahdidi getirilmesi gerektiği, inşaat sırasında tozumayı önlemek amacıyla arasöz ile sulama yapılması gerektiği, sökmeye-yüklemeye olduğu zamanlarda toz yayıcı diğer işlemlerden **Çevresel Ekosistem Yönünden;** türbinler ile işletme ve trafo binalarının yer alacağı kesimler, iyileştirilecek ve yeni açılacak yollar, yer altına dönecek elektrik iletim hatlarının geçeceği güzergahlar ile vinç ve kamyonların manevra yapacağı kesimlere isabet eden bitkisel malzemenin temizlenmesi zorunluluğu

T.C.
KOCAELİ

2. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/873

KARAR NO : 2021/442

söz konusu olacaktır. 12 adet rüzgar türbininin taban alanı oluşturulurken 10*10 m'lik dairesel bölgenin yanı sıra iş makinelerinin de çalışacağı bir alanın mevcut bitki örtüsünün temizlenmesi gerektiği, Proje tanıtım dosyasında "tesisin inşaatı ve işletmesi sırasında, faaliyet sebebi ile zeminde akma ve kayma gibi olayların oluşması muhtemel değildir" şeklinde bir ifadenin bulunduğu, tesis alanında yapılan keşif esnasında ve PTD raporuyla sunulan belgeler incelendiğinde eğimin %10- 70 arasında değiştiği, bu bölgede bitki örtüsünün tahribinden kaynaklı olarak toprak erozyonunun oluşma ihtimalinin olduğu, rüzgar türbinleri, şantiye ve yollarla ilgili inşaat öncesi, sırası ve sonrasında gerekli arazi formlarının verilmesi, bitkisel örtülemenin yapılması, çevre ilişkilerin kurulması konusunda belirtilen önlemlerin alınacağı, tespit edilen onarım gerektirecek alanların raporda belirtilen stratejiler dikkate alınarak iyileştirileceği ya da eski haline getirileceği, belirtilen tüm hususlara uyulacağı taahhüt altına alınması gerektiği, **Flora- Fauna Dengesi Yönünden**; flora ve fauna açısından PTD raporunda yapılan çalışmalar kısıtlı görülmüş olup bu çalışmaların kapsamlı bir biçimde gerçekleştirilmesi gerektiği, bölgede endemik türlerin varlığının kesin olarak belirlenmesi ve ekolojik dengede gerçekleşecek tüm değişimlerin o bölgedeki mikro ve makro boyuttaki tüm hayvanlar açısından ciddi riskler oluşturacağı, toprak yapısında oluşacak değişimler tüm flora ve fauna için tehdit oluşturabileceği, santral pervanelerinin çalışması sırasında mevcut havanın nem oranını değiştirdiğini ve bunun da kuraklık etkisi oluşturacağını, RES'nin kurulacağı yerin, göçmen kuşların kısmen göç yolları üzerinde bulunduğunu ve çevrede bulunan halkın meydana gelen olumsuz koşullar nedeni ile bazı geçim kaynaklarının olumsuz yönde etkilenebileceği, **Orman Alanlarına Etkisi Yönünden**;12 adet rüzgar enerji santralının tesis edileceği yerler ile yeni ulaşım yollarının yapılacağı alanların prodüktif (verimli) orman alanda kalması ve daha sonraki tesisleşme süreci içerisinde yapılması olası müdahaleler sonucu orman bütünlüğünün bozulacağı, inşaat aşamasında çıkacak 185.000 ton toprak hafriyatının mevcut orman içinde bulunan dere ve orman içi açıklıklara dökülmesinin kaçınılmaz sonucu olarak bu alanlarda bulunan flora ve faunayı olumsuz yönde etkileyeceği, toprak altında kalan genç fidanların hayatiyetlerini kaybedeceği, dere içindeki doğal meyil dengesinin bozulması nedeni ile toprak kayması ve toprak erozyonuna sebep olabileceği, su toplama havzasında mevcut su verimi ve kalitesinin düşmesine sebep olabileceği, Karamürsel Rüzgâr Enerji Santrali (30 MWm/30 MWe)" Projesi yukarıda tespit edilen olumsuzluklarına göre, ÇED yönetmeliğince yapılan değerlendirmelerde "Çevresel Etki Değerlendirmesi gerekli değildir" kararı alınmasına karşın ÇED raporu hazırlanarak tüm tarafların görüşlerinin ele alındığı ve önerilerin net olarak ortaya konduğu bir yaklaşım tüm olası risklerin ortaya çıkarılması ve bilimsel kuşkuculuk ilkesi gereğinin yerine getirilmesi açısından daha bilimsel bir yaklaşım olacağını" belirtildiği görülmüştür.

Anılan bilirkişi raporuna karşı davalı Kocaeli Valiliği'nce verilen itiraz dilekçesinde "Keşif, keşif mahalline yakın köy merkezine kadar ancak ulaşılması sonrasında hava muhalefeti nedeniyle yapılamadığı ve yenilenmediği" belirtilmiş ise de; projenin yapılacağı yerin Kocaeli İli, Karamürsel ve Gölcük İlçeleri ile Bursa İli İznik İlçesi sınırlarını kapsayan alanda olduğu, Senaiye Köyünü merkeze alan projede 12 adet türbin ve şalt merkezinin yer alacağı, keşif günü de keşif mahallinde (Senaiye Köyü ve civarı) incelemenin yapıldığı, dolayısıyla bilirkişilerce keşif mahalli civarında ve uydu fotoğrafları ile teknik veriler, dava konusu bölgenin bilinen coğrafi ve fiziksel özellikleri doğrultusunda hazırlanan raporun karara esas alınabilecek düzeyde olduğu kanaatine varılarak, bilirkişi raporuna davalı idareler ve müdahil tarafından yapılan itirazlar yerinde görülmemiştir.

Bu durumda; dava dosyasındaki tüm bilgi ve belgeler ile Mahkememizce yaptırılan bilirkişi incelemesi sonucunda düzenlenen bilirkişi raporu birlikte değerlendirildiğinde, Kocaeli İli, Karamürsel İlçesinde yapılması planlanan Karamürsel Rüzgar Enerji Santrali (30mwm/30mwe) projesi kapsamında flora ve fauna açısından PTD raporunda yapılan çalışmaların kısıtlı görüldüğü, bu çalışmaların kapsamlı bir biçimde gerçekleştirilmesi ve bölgede endemik türlerin varlığının kesin olarak belirlenmesigerektiği, ekolojik dengede gerçekleşecek tüm değişimlerin o bölgedeki mikro ve makro boyuttaki tüm hayvanlar açısından ciddi riskler oluşturacağı, toprak yapısında oluşacak değişimler tüm flora ve fauna için tehdit oluşturabileceği, Rüzgar Enerji Santrali'nin kurulacağı yerin, göçmen kuşların kısmen göç yolları üzerinde bulunduğunu ve çevrede bulunan halkın meydana gelen olumsuz koşullar nedeni ile bazı geçim kaynaklarının olumsuz yönde etkilenebileceği, 12 adet rüzgar enerji santralının tesis edileceği yerler ile yeni ulaşım yollarının yapılacağı alanların prodüktif (verimli) orman alanında kalması ve daha sonraki tesisleşme süreci içerisinde yapılması olası müdahaleler sonucu orman bütünlüğünün bozulacağı, inşaat aşamasında çıkacak 185.000 ton toprak hafriyatının mevcut orman içinde bulunan dere ve orman içi açıklıklara dökülmesinin kaçınılmaz sonucu olarak bu alanlarda bulunan flora ve faunayı olumsuz yönde etkileyeceği, toprak altında kalan genç fidanların hayatiyetlerini kaybedeceği, dere içindeki doğal meyil dengesinin bozulması nedeni ile toprak kayması ve toprak erozyonuna sebep olabileceği, su toplama havzasında mevcut su

T.C.
KOCAELİ
2. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2020/873
KARAR NO : 2021/442

verimi ve kalitesinin düşmesine sebep olabileceği hususları birlikte değerlendirildiğinde, söz konusu proje alanında ayrıntılı bir inceleme ve araştırma gerektiğinden davaya konu "Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir" kararında hukuka uygunluk bulunmadığı sonuç ve kanaatine varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle; dava konusu işlemin iptaline, aşağıda dökümü yapılan 670,20-TL yargılama gideri ile karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca duruşmalı işler için belirlenen 3,110,00-TL vekalet ücretinin davalı idare tarafından davacıya verilmesine, keşif - bilirkişi gideri ve keşif harcı olarak kullanılan 5.984,00-TL'nin Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhakemat Müdürlüğü'ne ödenmek üzere davalı idarelerden tahsili için ilgili vergi dairesine müzekkere yazılmasına, müdahil tarafından yapılan 71,40-TL yargılama giderinin müdahil üzerinde bırakılmasına, artan posta ücreti avansının talep edilmemesi halinde kararın kesinleşmesinden sonra aidiyetine göre ilgisine iadesine, 2577 sayılı Kanunun 20/A maddesi uyarınca kararın tebliğini izleyen günden itibaren on beş (15) gün içerisinde Danıştay nezdinde temyiz yolu açık olmak üzere, 14/04/2021 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
OSMAN AYDIN
165667

Üye
VEYSEL BARIŞ ÖNER
191980

Üye
CÜNEYT İPEK
195108

YARGILAMA GİDERLERİ

Başvurma Harcı	:	54,40 TL
Karar Harcı	:	54,40 TL
Vekalet Harcı	:	7,80 TL
YD HARCİ		89,60 TL
Keşif Araç Ü.	:	100,00 TL
Posta Masrafı	:	361,00TL
Dosya Ücreti		3,00 TL
Toplam		670,20TL

Birim Adı
Esas No
Açılış Tarihi
Konusu

DAVA BİLGİ FORMU
: Kocaeli 2. İdare Mahkemesi
: 2021/689 (İdare Dava Dosyası)
: 03/06/2021
: Çevre İşleri (Çevresel Etki Değerlendirmesi)

TARAFLAR

Davacı
Davacı
Davacı
Davacı
Davacı
Davalı

Hedeflenen Azami Yargılama Süresi: 194 Gün

Belirtilen sürede yargılamanın sonuçlandırılması hedeflenmekte olup, bu hedefin gerçekleştirilmesinde tarafların ve avukatların katkı ve desteği büyük önem arz etmektedir. Taraflardan kaynaklanan sebeplerden meydana gelen gecikmelerin hedef sürelerin hesabında dikkate alınmadığı da göz önünde bulundurulurak, bu hususlara hassasiyet göstermenizi rica ediyoruz. 03/06/2021

Dava dosyalarınız hakkında ayrıntılı bilgi edinebilmek ve dosyada yapılan işlemlerin cep telefonunuza mesaj olarak gelmesi için UYAP SMS Sistemine kendi adınıza kayıtlı bir cep telefonu ile abone olabilirsiniz. Sisteme Abone Olmak için: TKİMLİKNO ABONE yazıp 4060'a gönderin UYAP SMS BİLGİ SİSTEMİ ile ilgili detaylar ve ücretlendirme hakkında ayrıntılı bilgi almak için <http://www.sms.uyap.gov.tr/> adresine bakınız.

UYAP Bilgi Sistemimizdeki bu dokümana <http://vatandas.uyap.gov.tr> adresinden **VMPFE7T - 3eRE9Gd - 68BCwXB - İRC185** ile erişebilirsiniz.

